

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 9. grudna 1881.

List 49.

V mojem premissljevanju se je ogenj vnel.

Preiskal sem verte in loge cveteče,
Pogledal, poduhal vse cvetke duhteče;
Le eno le eno podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji
Bi rad bil vtergal na persi pripel,
Pa glas mi od vseh je naproti zapél:
Ti iščeš zastonj podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji.

So hčere Evine se kazale
V krasoti devištva, ko so sijale;
Le eno le eno podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji
Med njimi sem najti se trudil močno;
Pa glej enoglasno mi vse rekó:
Ti iščeš zastonj podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji.

Svitloba solnca in lune je krasna,
Pri zvezdi gor zvezda leskeče se jasna;
Le eno le eno podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji
Iskál sem željno sè svojimi očmi,
Pa glej izmed zvezd odgovor mi:
Ti iščeš zastonj podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji.

Pri Bogu v nebeških preblaženih dvorih,
Med trumami svetih in v angelskih korih,
Le eno le eno podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji
Sem dolgo se trudil najti stvar,
Pa blaženih verste rekó mi: nikar,
Ti iščeš zastonj podobno Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji.

Pred stvarnika tje sem v molitvi se zgrudil,
Njegove modrosti delu se čudil:
Le eno le eno si stvaril Marijo,
Brezmadežno dal ji lepotijo;
Preiskal sem Tvoje vse stvari,
Podobne Mariji med njimi ni,

Mariji: nadnébesno lepi Mariji
V brezmadežni njeni lepotiji.

Od one dobe moj duh vedno hvali
Očeta v nebesih za dar ta prezali,
Za mater premilo mojco, Marijo,
In njeno brezmadežno lepotijo
Sercé mi za njo kaj močno gori,
In pesem kaj rada k nji gori kipi,
K Mariji, k nadnébesno lepi Mariji,
V brezmadežni njeni lepotiji.

Sursum.

Oj pridi Gospod!

Gospod! oj pridi skoraj, več ne múdi,
Da ljud se tvoj zveličanja raduje,
Ki v smertni sencí, v temi zlá zdihuje,
Naj Tvoji luči se vesel začudi.

Naj se ne hvali več sovražnik hudi,
Da v svoje spóne Tvoje ljudstvo kuje,
Naj stari zmaj ob moč je, več ne ruje
Prot' Tvoji Cerkvi, med keršanstva udi.

Prinesi mir v dolino solzno jéčno,
Emanuel — se smili nas — „Bog z nami“,
Raztêri košatéčo glavo zmami!

Podaj nam žive vere spet orožje,
Z ljubeznijo vsa serca vnemi večno,
Da vidi vse — slavi rešenje Božje.

Radoslav.

o Miklavševi tomboli.

Marsikteri otrok bi Miklavžu ne
bil pokoren, ko bi se ne bal — par-
keljna.

Svetega Bernarda je nekđaj kmet spremljal na
popotovanji. Prijazno, kakor je svetnikom lastno, se po-
govarja s kmetom o svetih rečéh. Med drugim toži sv.
Bernard, kako silno težko je moliti brez vsake razmiš-

ljenosti, in da je treba k temu posebno milosti božje. „Ejej, odgovori kmet, meni se pa ne zdi tako zelo težko; jaz lahko prav dolgo molim brez vsega razmisleka.“ Svetnik se začudi temu tako samosvestnemu odgovoru in pravi: „Priatelj! tega-le osliča, na katerem jaham, ti podarim, ako mi le en sam očenaš brez vsega razmišljenja zmoliš. Pojdi tedaj, moli in prav odkritoserčno povej, ali se ti je posrečilo, ali ne.“ Ves vesel, obljubljenega darú že kakor gotov, gre kmet nekoliko v stran, poklekne in prične moliti. Toda, glej je nesreče! — komaj je skončal tretjo prošnjo v očenašu, berž mu šine v glavo misel: kdo si vé, ali mu bo svetnik z osličem vred dal tudi — sedlo? Ves osramoteni pride nazaj in spozná svetniku svojo slabost, ter obljubi, da bo bolj ponižen in bo v ponižnosti Boga prosil prave pobožnosti.

Temu kmetiču smo pač vsi, kar molitev zadeva, bolj ali manj podobni. Ravno pri molitvi naj raji prihajajo razne, včasih jako čudne misli. Pa ne le samo pri molitvi, ampak sploh v življenju se naj boljšim delom in napravam, ki se v božjo čast snujejo, jako rado primeša kaj posvetnega, ali celó zlobnega. Ljudje so že tega tako privajeni, da pravijo v pregovoru: „Kjer se Bogu tempelj zida, tam tudi satan hišico pristavi“, ali pa: „Kadar ima Bog praznik ali nedeljo, tudi hudobec ne petkuje“ itd.

Izglede se mi le manjka, vendar naj nocoj molčim o vseh družih, in omenim le neke važne zatožbe. Zatožene so namreč one Krakovčanke, Ternovčanke in one Ljubljancanke, ki imajo Miklavževe tovarne (fabrike). Kaj si izmislijo? — Na lepo obtesano in pričeljeno dilico postavijo človeško podobo, katero oblečejo v lepo škofovo obleko in pravijo: To je „miklavž“. Do tukaj nam je še vse všeč, vse prav. Toda poslušajte dalje. Tak gospod, si mislijo, mora imeti tudi svojega strežaja, služabnika. Pa poglejte sami — kakšen je ta strežaj — črni sluga?! — Kak razloček! Miklavž tako krasno oblečen v pisano pozlačeno obleko — njegov sluga ves črn in kosmat! Miklavž ima tako lepo škofovo kapo na glavi — njegov sluga dolge zavite rogove! Miklavž derži prelepo palico v roki — njegov sluga trivogljuje vile! Miklavž ima na ponudbo tako vabljive darove — njegov sluga pa nosi gnojni koš na herbtu! Miklavž ima tako sveto ime — njegov sluga pa tako gerdo parkeljsko! Miklavž malim in starim veselje in čast — parkelj pa vsim strah in groza!

Huda zatožba to. Pa ne, da bi kdo mene pisano gledal, češ, da sem tudi jaz med tožniki. Kdor bi kaj tacega mislil, bi se jako motil. Ravno narobe je res. Jaz sem si nalašč izvolil ta-le trenutek, ko vas je več skupaj, da zatožence zagovarjam in dokažem, kako krivična je obtožba, in da miklavžarji prav ravnaajo, ko poleg miklavžev postavljajo tudi parkeljne.

Opravičevalnih vzrokov imam več. Da bi se komu ne zdelo predolgo, štel bom te vzroke na perste. Kadar pridemo do mazinca, takrat je pa ven, in menim, da boste že vsi prepričani moje terditve. — Ker se miklavževanje že jutri zvečer prične, je ta predmet gotovo času primeren in upam, da mi ne bote odrekli poterp-ljenja za ta kratki trenutek.

1. Pervi posel, ki ga parkelj pri miklavžu opravlja, je, da nepokorne otroke strahuje, da bi vbogali. Ta posel je silno imeniten zlasti sedanji čas, ko so otroci tako nepokorni in nevbogljivi, da se že vse naskriž pritožuje zoper nje.

Ko sem bil še dijak, sem rad gledal vojake, ko so se vadili za na vojsko ali „eksercirali“. Ko človek gleda toliko krepkih možakov kakor sveča ravno stati, mu utegne priti na misel: Gotovo je med njimi marsikteri, ki je z nepokorščino že mnogo mnogo žalil svoje starše.

Kakor tudi se starši bojijo tistega dne, ko bo moral iti sin v vojake, se vendar večkrat priméri, da oče ali mati že natihem željno pričakuje tistega dneva, da bi se nekoliko odahnili in ne bo treba vedno pretakati solz za voljo sinove nepokorščine.

Toda glejte čudo: vojaška suknja jih vse premeni. Največi upornež je zdaj kakor jagnje krotak in vbogljiv; in če je bil pred še tako počasen, da mu je bilo treba po desetkrat ukazovati in še ni vbogal, je zdaj tako uren, da spretno stopa in celó hitro teče, kakor mu poveljnik reče — na prvo besedo — brez ugovora! Kolikorkrat se poveljniku zljubi reči „rechts“ ali „links“, precej se zasuče, zdaj na to, zdaj na ono stran; in ta trenutek ko mu veli, naj pogleda na desno, je že glava obrnjena na desno, in ravno tako urno, kadar reče na levo. In če mu reče „marš!“, mora hoditi tako dolgo, dokler ne sliši „halt!“, ko bi se imel tudi skoz germovje in same žive koprive plaziti. In o nekem vojaku se celó bere, da je bil v vojaški pokorščini tako popolnoma, da je šel krog in krog sveta, ker je bil njegov poveljnik pozabil reči „halt!“ — zmeraj naprej v enem taktu: „eins-zwei, eins-zwei“ — po subem in po morji, čez hribe in doline, čez gozde in travnike — „eins-zwei, eins-zwei“, dokler ne pride spet na prejšnje mesto nazaj ter zasliši povelje „halt!“ Zdaj še le se ustavi.

Če hočete to, kar sem vam nazadnje povedal, verjeti ali ne, vas ne bom silil; to pa sami dobro veste, da vojaki res natančno vbogajo, kar se jim reče. Vprašanje je tedaj: od kod tolika pohlevna pokorščina nenkrat, celó pri tistih, ki dozdej niso bili kaj vajeni vbogati? Menim, da se ne bom motil, če pravim, da vbogljivost več del prihaja od tod, ker imajo tako dobrega učnika, ki se piše — strah! Prejemši novo vojaško obleko sliši tudi vsak novo oznanilo, da bo moral iti v ječo, če se bo količkaj pregrešil zoper vojaške postave; v tako ječo, kjer ne bo luči, ne postelje, nekatere dni še jesti nič, za kratek čas železne verige; in če ga ječa ne spokorí, utegne pri zelo hudih prestopkih biti še ustreljen.

Če pa pri velikih sam strah že toliko izdá, vprašam vas — zakaj bi pa pri malih ne, ki so sploh bolj boječi? Zato se mnogim ne zdi odveč modro, da zdaj šibo tako skrivajo pred otroci. In bere se, da mnogi že zdaj zdihujejo in se kešajo, ker niso vedili, kaj delajo takrat, ko so pomagali šibe iz šol pospravljati. Sicer ne rečem, da bi morala šiba pogostoma peti; za večino otrók šiba tudi natihoma poje, če tam v kotu stojé strah oznanuje. Saj tudi parkelj le po enkrat na leto svojo službo opravlja in strahuje le one, ki so nepokorni in nevbogljivi. *)

Še bolj milovanja vredni so pa oni starši, ki otrokom v prvi mladosti s slepo ljubeznijo vse prizanašajo, in jih sami privadijo, da jim pozneje kljubujejo. Zdaj bi jih radi strahovali, ko bi jih le mogli — pa je večkrat prepozno. Brez straha ne opravijo starši nič. Nekdo je vprašal na cesti malega dečka: „Povej mi, dečko, kako je pri vas: ali ti vbogaš mater, ali mati tebe vbogajo?“ Mladi navihanec mu odgovori: „Kadar so hudi, jaz mater vbogam; sicer pa mati mene!“ Ni li včasih res takó, jelite?

Tako vam je palec dokazal, da miklavževci so zastran parkeljnov po krivici zatoženi: veseli bodimo,

*) Ko pa se tukaj govori o „parkeljnu“, ki ni družega razun našemljen človek (dostikrat sam vreden, da bi ga kdo postrašil), nikakor ne poterjamo tistih ponočnih rožljanj in strašil, ker dostikrat je pri tem otrok že toliko skupil, da vse žive dni ni bil več zdrav.

da nas vsaj vsako leto enkrat resno opomnijo, kako dobra reč pri hiši — zlasti za otroke — je strah!

2. Zdaj pride na versto kazavec, in želi pokazati, kako potreben je strah otrokom, ki nimajo strahu božjega, ali po parkeljnovno rečeno: kako dobro delo opravlja parkelj s tem, da v koš pobira **) in strahuje one otroke, ki nočejo moliti. Tudi v tem ima v sedanjih časih strašno veliko dela, ker ne vem od kod to, pa resnično je, da sedauja mladina nerada moli, malo in slabo moli, in preveč varuje svojih kolén pred živim Bogom ter ima za zvon preslabe ušesa.

Ozrimo se spet na velike otroke, na odrašene ljudi. Le-ti imajo v navadi pregovor: „Na morje naj se podá, kdor moliti ne zná!“ S tem hočejo povedati, da je dosti taci, ki so še le takrat pripravljene moliti, ko so v nevarnosti, ko je že Bog s šibo zamahnil ali celó udaril. Tega nas uči zgodovina in skušnja. Stari ljudje še vejo pripovedovati, kako je bilo takrat v naši deželi, ko je bila zadnja vojska, ko je razsajala črna kolera, huda lakota itd. O kako so bili začeli takrat spet goreče moliti, v cerkev hoditi, pri spovednici mirú in pri sv. obhajilu tolažbe iskati! O nečimernih ženskih in dekletah vedó povedati, kako so hitele z obleke tergati nepotrebne pripetljeje, mreže itd.; kako je bilo v kratkem času vse lepo poravnano, kar je bilo pred pri obleki predolgo ali prekratko, pretesno ali preohlapno, preveč ali premalo! Kako hitro je bilo vse drugač! Primerilo se je ob tistem času, da so zrelo žito popuščali na njivi, ker ga ni imel kdo žeti, opuščali mnoga dela; o, molitve pa takrat niso opuščali! (Glasi VI.)

Ko je uno leto — se še veste spomniti? — neko noč nad Ljubljano bila tista nevihta, ko je tako grozovito germelo in treskalo; takrat sem slišal praviti, da so celó junaki se tresli in trepetali, in v trepetu so se pokriževali, jemali rožni venec v roke in molili — taki, ki pred kaj tacega niso že več časa!

Ko je v Zagrebu zadnji potres tako grozovito pretresal mesto, jeli so mnogi mnogi spoznavati, da je bolje moliti, kakor kleti!

Glejte, tako molijo odrašeni, kadar jim nebeški Oče zažuga; ali bi ne bilo prav in potrebno, da bi ga na zemlji Njegovi namestniki — očetje in matere in odgojitelji — posnemali in otroke, če se ne dá z lepo, tudi z ostro moliti učili? Če noče otrok zjutraj moliti, ko vstane — kaznuj ga; enako zvečer! Če pred jedjo in po jedi ne moli lepo — kaznuj ga! Če noče vedeti, kaj zjutraj, opoldne in zvečer zvonenje pomeni, naj mu kazen pové! Pojdi tudi v cerkev za njim, postavi se za kak vogal ali steber in glej, kako se obnaša v pričó živega Boga; in če se ni prav zadržal, naj ga kazen podučí za drugikrat! Saj je Jezus Kristus, Učenik naj milejšega serca, pri taki priliki ne le z ostro besedo, ampak tudi s spletenimi vervmi podučil jude, kako se je vesti na sv. kraji! — Se vé, če se odgojitelji nič ne zmenijo za molitev in pobožnost pri otrocih, potlej se ni čuditi, da ne molijo in da se brez molitve tako divje vedejo. Zlasti žalostno pa je, če odgojitelji sami še šibe potrebujejo za svojo lastno mlačnost v službi božji.

Tedaj tudi kazavec nam je dokazal, kako prav je in hvale vredno, da miklavževci staršem in otrokom vest budé za molitev, ki je tolikanj potrebna.

(Konec nasl.)

Velikanska slovesnost v Rimu v god neomadežanega spočetja 1881.

Znano je, kako imenitna slovesnost se je pred 27 leti, to je leta 1854, godila v Rimu, ko so r. papež Pij IX pričó 176 kardinalov, nadškofov in škofov razglasili in oklicali versko resnico, da je Marija Devica po posebni predpravi, v oziru na prihodnjega Odrešenika, bila brez madeža izvirnega greha spočeta. Od kraljev, cesarjev, knezov, duhovnih redov itd. iz vesoljnega sveta so že davno poprej papeži dobivali prošnje, naj se ta resnica razglasi, in ko se je zgodilo, se je razleglo veliko veselje po katoliškem svetu. Obhaja se slovesno ta praznik vsako leto. Še posebno se je pa obhajal letos v Rimu, ko so se trije služabniki in ena služabnica Božja razglasili za svetnike. Le-ti so: Blaženi kanonik Kosmedinski, Janez Kerstnik Derossi; bl. revež Benedikt Jožef Labre, bl. kapuciu Lovrenec Brindiški, in bl. avguštinska redovnica Klara Montefalkonska.

K tej slovesnosti so sv. Oče Leon XIII, kakor smo že o drugi priliki omenili, povabili škofo z vesoljnega sveta. Koliko da se jih je zbralo, bomo skoraj slišali, toliko pa vemo, da že pred nekaj časom so v Rimu imeli besedo že od kacic 360 škofov, da na to slovesnost pridejo v Rim. Kdo pa bo štel duhovne, druge veljake iz mnogoterih stanov, pa množice ljudstva, ki so o tej priliki v Rimu?

Prašati utegne kdo, kako da papež služabnike in služabnice Božje razglasuje za svetnike in svetnice? ... Deveti členek apostolske vere nas uči da moramo verovati v občestvo svetnikov, h kateremu se štejejo verni na zemlji, duše v vicah in svetniki v nebesih. Verni na zemlji smo k svetosti poklicani, pa ni še gotovo, če svetost in zveličanje dosežemo; duše v vicah so si svéste te sreče; svetniki v nebesih pa jo vživajo in nobena stvar jim je več odmakniti ne more.

Le samo o poslednjih je tukaj beseda. Vediti pa moraš za terdno, da ne Cerkev, ne kak papež ali škofje ne storé koga svetnika. Le Bog sam stori svoje zveste služabnike za svetnike, on sam je začetnik in dokončevavec zveličanja. Papež le samo poterí in je tako rekoč porok, da Bog je tega ali tega zvestega služabnika ali služabnico Božjo naznanil za svetnika ali svetnico. Ako je namreč zvest služabnik Božji v svojem življenji junaške čednosti skazoval in čudeže delal, ali če se po njegovi smerti po priporočanju k njemu ter na njegovo priprošnje čudeži godé, sv. Cerkev iz tega spozná, da je umerli prijatelj Božji, da je zares svetnik. Preiskovanje tega pa se godí s tako ojstrostjo, po cerkvenih sodnijah, s prisegami itd., da je izločena vsaka zmeta. Kako se vestno in natanko godí pri tem preiskovanji, naznanuje neko imenitno delo papeža Benedikta XIV; in znana je dogodba, kako se je bil vjel neki protestant, anglešk plemenitaš. Temu je namreč eden prelato v Rimu pokazal spise ter akte duhovne sodnije o čudežih nekóga, ki se je obravnavalo, da bi bil za blaženega razglašen. Plemenitnik je natančno prebiral spise in preiskave, in ko jih je prelato nazaj prinesel, je rekel: „Ako bi vsi od rimske Cerkve poterjeni čudeži imeli tako očitne dokaze, kakor jih ti imajo, bi mi protestantje ne imeli ničemur se posmehovati.“ — „No prav“; odgovorí prelát, „izmed vsih teh čudežev, ki se vam zdé tako vterjeni, ne enega ni dopustil sveti odbor za obrede, ker dokazi niso bili najdeni dosti vterjeni.“ ... Silno začuden je nato protestant priznal, da samo preslepljeni um more koga nagniti, da govori zoper povzdigovanje med svetnike (kanonizacijo), kakor je v rimski Cerkvi. Sv. Tomaž Akvinski v delu „Quodlibet“ skazuje, da Cerkev ni zmotljiva v kanonizaciji svetnikov.

**) Glej prejšnjo opombo.

Zakaj pa so se imenovani prijatli Božji razglasili za svetnike? Sv. Oče Leon XIII so rekli v svojem razpisu, da zato: 1. Da se Bogu naj višemu dá čast, kateri je prečuden v svojih svetnikih. 2. Da se pokaže sovražnikom sv. Cerkve, da v naši katoliški Cerkvi se od rodú do rodú vedno svéti znamnje svetosti, se priča, da naša Cerkev ima vedno svetnike v sebi. 3. Da verniki dobimo novih izgledov čednosti, pa tudi novih pomočnikov in posrednikov pri Bogu. Sv. Oče ravno v današnjih hudih časih pričakujejo posebne pomoči od Boga prav na priprošnje teh novih svetnikov.

(Dalje nasl.)

Zlati rudnik.

VII.

Treba bo začeti bolj pogosto k sv. maši hoditi. Ako se to zgodi, se bo svét začel lepšati, pa tudi bolj zadovoljen in srečen prihajati. Ako s pobožnim slišanjem sv. maše Bogu neskončno čast skazujemo, kar je bilo že dokazano, ni nič dvomiti, da si s tem tudi nezmerno velike milosti pridobivamo. Veliki angleški kancelar Tomaž Morus je gotovo imel prav številne opravila, vendar je šel vsak dan k sv. maši. Nekega dne ukaže kralj Henrik VIII ravno ob tem času ga k sebi poklicati. „Malo poterpljenja“, odgovori Tomaž, „moram poprej višemu Gospodovavcu svoj poklon opraviti; pri nebeški avdienci moram do konca biti“. Tudi se temu gospodu ni prenizko zdelo pri sv. maši streči. „V čast si štejem“, je rekel, „naj višemu vsih vladarjev to službo skazovati“. — Tudi se pripoveduje, da na Dunaju večkrat kak imeniten gospod v zakristijo pride, bukve vzame in gre k sv. maši streč. Taki gospodje gotovo zapopadejo, kako imenitno, pa tudi kako koristno opravilo je sv. maša.

Sv. maša je tudi posebna dobrotá, ker je spravni dar. „To je moja kri, ktera bo prelita v odpušanje grehov“, je rekel Sin Božji, ki se pri sv. maši daruje. Neposredoma sv. maša pridobiva odpušanje kazni za greh, ako ne vselej popolnoma, pa nekoliko, posredoma pa tudi odpušanje grehov, tudi prav velikih, tako namreč, da sv. maša grešniku pridobi milost, ktera grešnika nagne k skesanju in k prejetju zakramenta sv. pokore, v katerem se grehov očisti.

Sv. Mehtilda je nekaj v duhu vidila devico, ktera je demant pomakala v kri Jezusovega Serca in to je pogosto ponavljala. S tem ji je naznanjala, da ni nobene tako terdega serca, ktero bi se po Sercu Jezusovem v skesanji ne stopilo. Ako je grešnik pobožno pri sv. maši in ko bi bilo njegovo serce terdo kakor demant, izpeljuje dalje že imenovani svetnik, presv. Devica Marija bi ga omečila z vednim pomakanjem v Jagnjetovo kri na oltarji. Naslednji izgled le-to spričuje.

Mlada deklica Gauthier (r. Gotié) je bila zgubila očeta, stara 17 lét. Ker ni imela premoženja, je postala kazališna igravka v Parizu, in dosegla je tolik slovez, da so celó knezi zaradi nje hodili v kazališe. Pobožna prijateljica je skušala deklico h keršanskemu življenju zavrniti. To ni bila lahka naloga. Od velikanov preslavljaná, vsa vtopljená v veselje in radovoljnost zaradi tega spretnega igranja, je tudi igravka svet ljubila.

Imela je 30 lét; kar vkljub svoji navadi gre nekega dne k sv. maši. Zdajci poterka milost (gnada) na njeno serce; silovita skerb zaradi večnega zveličanja jo prešine. Zopet gre k maši: bridkost je še hujši. Sklep stori vsak dan iti k sv. maši: pečenje vesti je le še neprenehljivše. (Ako se pomisli, kako prederzno in gerdo se rado godí po kazališih, zaradi česar se celó liberalni

ljudje pritožujejo, — pač ni čudo, da vest začne griziti igravca ali igravko, kadar milost pristopi, če je še kaka iskra spodobnosti v sercu. Pa tudi gorjé obiskovavcem in priploskovavcem pri taci nespodobnostih!)

Igravka tedaj gre natanko vsak dan zjutraj v cerkev, vsak večer pa tudi igrat v gledišče. Psujejo jo malo-pridni ljudje zaradi pobožnosti; ona pa kmali spozná, da dvema gospodoma se ne dá služiti. Kterega si bo izvolila, Boga ali svet? Hudo vojsko je imela prestati njena duša. Poslednjič premaga milost: igravka brez kacega ozira razterga vse zveze, če tudi ves Pariz stermí nad njenim odstopom. Neke imeniten gospod ji je celó ponudil eno svojih posestev na deželi v njeno razpolago; ona pa se je umaknila vsaki mreži, in kmalo se je slišalo, da je pristopila h karmelitaricam v Lionu, in tam je tudi živela v posebni bogoljubnosti.

Bog dá tako spoznanje vsaki deklici, zlasti tudi kazališnim, ki so v enacih mrežah! Vsak pošten človek pa naj spozná, kako dobro je pogosto hoditi k sv. maši in se čedno pri nji obnašati.

Besedica mladim, ki radi kaj slišijo.

Kadar vidim otročiča, da z materjo nese košarico, ali hiti s kosilom sa očeta v „Zvezdo“ ali na kolodvor, sem tacega postrežnega otroka tako vesel, da bi precej češenj kupil, ko bi bila Vipavka z jerbasom tam blizo. Dobro se mi zdí, kadar deček nese iz štacune mami olja ali kisa za salato. In ako ubožec s stergano srajčko nese nabranih kosčkov dervic materi, da skuhamo malo večerjice, me v serce gine mlada postrežljivost.

Zabolí pa me v serce, ako slišim otroka kako napačno besedo izreči, se prepirati ali kaj enacega, kar ni prav. Gerdó je, če otrok, še droben kakor kéber, gre po ulici s smodko v ustih. Bojim se, da tako nečimerno revše čez kaj časa ne bode imelo še kosca kruha za izjédene zobe, če tudi se zdaj gunca v pisani kapici po poti.

Toda, ne bom toliko govoril o napakah, ker zanašam se, da ti, ki to bereš, si dober otrok. In če bi tudi bil imel kako otročjo napako, te imam pa vendar za toliko moškega in dobroserčnega, da boš slovó dal porednosti. Kaj ne?

Prav tedaj. Pravijo: „mož-beseda“; jaz želim, da bi tudi veljal pregovor: „fant-beseda“! Oberniva se torej, moj blagi mali, zdaj k nekterim lepim cvetkam iz rajskega vertiča otročjih lét. Stavim kaj, da ti bodo všeč, in kadar boš te listike prečital, boš morebiti želel še kaj enacega brati.

Prav učen in moder gospod *) je nedavno rekel, da „izmed vsih bitij ima otrok največ podobnosti z lepimi angeli“. Ali hočeš tudi ti, moj dragi, taki angeljček biti? Vém, da želiš. Poslušaj toraj, kaj sem bral v majhni laški knjižici, ktera je tudi za otročiče namenjena. **)

Dober sin.

Ubog delavec Peter je bil vdovec s peterimi otročiči. Vsi so bili majhni; naj večí je imel osem lét. Že je bilo nektere mesce, odkar so se bile vse reči za živež silo podražile. Peter je delal noč in dan in se na vso moč natezal; vendar ni mogel zaslužiti več kakor toliko, da je kupil hlebec kruha vsak dan. Ta kruhek je raz-

*) P. Theod. Ratisbonne: „Strahlen der Wahrheit“, Mainz 1881.

**) Buon figliuolo, Ab. Isidoro Mullois, Torino 1876. Libr. Salesiana.

delil na šestero; en del za-se, pa po enega za vsacega otročiča. Lahko si mislite, kako so bili lačni oče in otroci pri tako malem živežu.

En dan naj starejši unih otrok, ki mu je bilo ime Jožek, ni hotel več vzeti, kakor le četerti del svojega kruhka. To je bil pač majhen drobivec — ravno toliko, da se je dobro otešal. „Ni mi prav dobro“, je rekel očetu, „Vi pojejte drugo in razdelite med moje bratce.“

Oče. Ubožec moj, kaj ti je? Ali si bolan?

Jožek. O, ni nič tacega; pa jesti ne morem; bolje je, da grem leč.

Oče dečka denejo v posteljo, in drugo jutro grejo prosit nekega zdravnika, naj bi v Božjem imenu prišel pogledat ubozega bolnega fantka. Bil je zdravnik usmiljen in dober gospod in brez pomude pride k Jožku. Pošlata mu žilo, pa ne najde družega znamenja boleznj razun, da je bil prav močno oslābel.

„Gospod zdravnik“, reče pobič, „nikar mi ne zapisujte, ne morem nič vživati.“

Zdravnik. Nič nočeš vžiti, zakaj ne?

Jožek. Nikar me ne prašajte, zakaj; tega ne bom nikoli nikomur povedal.

Zdravnik. No! menda sāj ne boš porednež; poslušal boš, kar ti bom velēval in kar porekō tvoj oče. Dečki ne smejo biti svojeglavni.

Jožek. O ne! gospod zdravnik, verjemite mi, da ni svojeglavnost.

Zdravnik. Če je tako, te ne bom silil, da bi mi pravil skrivnost; prašal bom pa tvojega očeta, kaj pomeni ta terdovratnost, da nočeš sprejeti nobenega zdravila.

Jožek. Lepo vas prosim, ne govorite tega očetu!

Zdravnik. Povej tedaj; če ne, grem precej povedat očetu.

Jožek. Oh rajši!... res rajši povem Vam. Prosim pa, recite mojim bratom, naj odstopijo.

Zdravnik reče otrokom, naj gredō ven, in Jožek začne tako le govoriti:

Veste, gospod zdravnik, grozno terpijo moj oče v teh hudih časih, da zaslužijo malo kruha. Meni je hudo hudo pri sercu, ko vidim, da dobri ata in bratci stradajo, ker je tako malo hrane. Jaz sem starši med otroci in hočem unim pustiti svoj kosec. In zato sem šel v posteljo in rekel, da ne morem jesti.

Zdravnik si obriše solzno oko in reče: „Ali pa nisi lačen?“

Jožek. Sem, sem; pa mi saj ni treba gledati družih tako hudo lačnih.

Zdravnik. Ali pa ne veš, da ti je umreti, če ne boš jedel?

Jožek. To že vēm, pa bom prestal smert. Oče bodo imeli za enega otroka manj skerbeti in jaz bom v nebesih Boga prosil, da bo pomagal ubogemu očetu in revčikom — mojim bratom. Samo bi prosil, da bi mi poklicali gospoda duhovna. Bojim se, da je laž, ker sem djal, da sem bolan, in ne smem umreti brez spovedi in odveze.

Pošteni zdravnik je bil ves ginjen od blagosernosti in ljubezni tega sinčka. Objel ga je in mu rekel: „Ne, moj dragi, ne boš umerl. Bog, ki je vsih Oče, čuje nad takimi, ki terpijo in molijo. Tvoj oče so dobri in delavni, ti pa moliš in se daruješ samega sebe: Bog vas ne bo zapustil.“

Zdravnik, berž ko je rekel te lepe besede, je hitel domū in vernil se je brez pomude s služabnikom, kateri je prinesel raznega živeža. Rekel je k mizi sestri serōnemu dečku in njegovim bratcem, pa še očetu, ki so se prav tisti trenutek bili vernili domū od dela... Ne veste, kako vesel je bil dobron gospod zdravnik, ker je vidil neizrečeno potolaženo vso to družinico, pa kako je bledemu Jožku zopet rudečica prihajala na lici.

Ta pomoč pa ni ostala sama. Veliko usmiljenih ljudi je zvedilo preblago detinsko ljubezen Jožkovo, začeli so skupaj nositi očetu: eden razne hrane, drugi obleke za šestere otročiče, nekteri še celō denara.

Petrova družina je bila po taki poti rešena iz revšine in z naj večji nadloge. Niso pa sprejemali darov od dobronikov, razun le dokler je terpela huda lakota; pozneje oče nič več niso hotli sprejemati od družih, ko je bil zaslužek zopet bolji in so bili zmožni sami skerbeti za družino. Oskerbeli so pa vendar dobri ljudje otrokom lepo izrejo in poduk, ter so kmali otroci sami bili kos že tudi podpirati svojega očeta in si še kaj prihraniti za svoje poznejši leta. —

Ali ni to res lepo! Bili so dobri vsi oče in otroci, zato je dobri Bog vse blagoslovil.

Opomniti vam moram tukaj, moji dragi otroci, kako je žalostno, ako otrok zapusti očeta ali mater, kadar sam že kaj zasluži in bi jim lahko pomagal. Slišal sem nedavno, kako je neki star oče tožil, da je vse dal za svojega sina, ki je hodil v daljno mesto študirat. Zdaj ima sin lepo službo, pa nič več ne misli na svojega očeta, ki pomoči potrebuje! Ali ni to žalostno za očeta, sramotno pa za sina!

Slišal sem tudi o neki dobri materi, ki samo naj mlajši sin ima dobro serce do njih in jim denara pošilja od svojega zaslužka; drugi stareji pa, ki več zaslužijo, jim nič ne dajo! Ali ni to gerdo, nehvaležno?

Pa še nekaj. Večkrat se nameri, da očetje ali pa matere svojih otrok ne učijo Boga ljubiti, jim še slabe izglede dajajo; zato tudi potlej odrašeni otroci ne ljubijo ne Boga in ne lastnega očeta in matere.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

9. Dasiravno med čveteronogatimi prežvekovalci najšibkejša, vendar se ovca, kot zvesta tovaršica človeka, po vsem svetu razprostira. Tudi vera kerščansko-katoliška se vedno razširja po svetu, vkljub tolikim overam in zaničevanju od strani brezvercev, kajti poterditi se mora beseda Kristusova: „kdor se ponižuje bo povišan“ (Luk. 18, 14), ali pa kakor pravi sv. Pavel: „kar je neumno pred svetom, to je Bog izbral, da osramotī modre; in kar je slabotno, je Bog izbral, da osramotī močno“ (I. Kor. 1, 27.) „Pošljem vas kakor ovce med volkove“ (Mat. 10, 16), je napovedal viši pastir Kristus svojim pervim ovčicam aposteljnōm. Kako so bile te ovce „plahē in nevedne“, a svet se jim je pokoril. Vedno je bila ovca simbol ali podoba pravih učenecv Kristusovih; tako najde se pogosto že med slikami v katakombah rimskih: ovca in jagnje, dobri pastir, ki nese ovco. V najstarejši cerkvi v Rimu, v baziliki svetega Klemena papeža, kjer je letos na tisoč in tisoč slovanskih romarjev klečalo Boga hvaleč za dar sv. vere, ktero sta prinesla v slovanske pokrajine ss. brata Ciril in Metod, tam je znamenita starinska podoba. Najniže v apsi (prednjim delu) je naslikano Jagnje božje in krog njega 12 manjših jagnjet“ (glej Gomilšak: Potovanje v Rim, str. 102). V isti cerkvi, kjer so se združili Slovani vsih raznih dežel kakor z enim duhom in sercem, je še drugi jako spodbuden in lep opominj, da bi vsi Slovani v družbi z vzhodnjimi in zahodnjimi kristjani postali ena čeda pod enim pastirjem. V cerkvi sv. Klemena počivajo trupla treh svetih škofov, v zgodovini cerkve jako znamenitih, in recimo, tudi nekako preroških po svojih znamenjih: Sv. Klemena papeža,

sv. Ignacija škofa in mučenika, sv. Cirila škofa, blagovestnika slovanskega. Sv. Klemen, tretji papež po sv. Petru, je bil pregnan iz Rima v mesto Kerson, na obalih (bregovih) črnega morja (sedaj Krimski polotok), ter je tam med drugim storil čudež, da je žejnim delavcem z molitvijo odperl nov studenec bistre vode. V prikazni je videl jagnje, ki je na hribčku z desno nožico kopal, in prikazal se je izvirek žive vode. Zato se v cerkvenih molitvah o godu sv. Klemena bere predglasnica (antiphona): „Orante sancto Clemente, apparuit ei Agnus Dei: De sub cuius pede fons vivus emanat“ (Ko je molil sv. Klemen, se mu prikaže Jagnje Božje, spod čegar noge izvira živ studenec). (Življenje svetnikov 23. novembra.) Sv. Ignacij, slavni škof Antihijski, je pod cesarjem Trajanom v Rimu za Kristusa umrl. Levi so ga raztergali, kakor je sam želel, ko je rekel: „Žito božje sem, zobje zverji me morajo semleti, da bom čist kruh na mizi božji.“ Največe kosti so bile ostale, ktere so najpred prenesli v Antiohijo, a pozneje ostanke iz Antiohije v Rim v cerkev sv. Klemena. (Življ. svet. 1. februarja.)

Sv. Ciril, préd imenovan Konstantin, Solunčan ali Tesaloničan, kamor je sv. Pavel ap. dva lista pisal, sarad učenosti svoje v slovezu modrijan, iznašel je slovansko pismo (cirilico), goreče oznanoval vero najpred Kazarijam, potem pa z bratom Metodom vred Moravanom in drugim Slovanom, je v Rimu umrl l. 869, še le 42 let star, in je pokopan v cerkvi sv. Klemena, ktere ga koščice je sam prinesel iz Kersona. (Glej: Življenje Svetnikov 9. sušca — sedaj 5. julija.)

Sv. Klemen z jagnjetom je nekako zastopnik rimokatoličanov; sv. Ignacij z levom vzhodnih in južnih katoličanov; in sv. Ciril (gerško Kyril — Kuril, nekaj podobno besedi „kurjak“ = volk) z volkom, zastopnik sévernih in sploh razkolnih in pravovernih slovanskih kristjanov; le-ti v eni cerkvi počivajo, da se dopolnuje in se ima še dopolnovati prerokovanje Izaijevo: „Volk in jagnje se bosta skup pasla, lev in vol bosta skup slamo jedla“ (Iz. 11, 6 in 65, 25), in ovca bo z njimi, in mali fantič jih bo vodil.“ Krasna podoba edinosti svete Cerkve, kakor jo je povdarjal sv. Klemen v svojih listih, in sv. Ignacij, v čegar listih se pervikrat nahaja ime katoliška Cevkev, in sv. Ciril, ki je Slovanom, po krotkosti in drugih čednostih najbolj ovčicam podobnim, prvi pridigal o večnem pastirju Kristusu in njegovem namestniku v Rimu. V poganskem delu cerkve sv. Klemena so našli štatvo (kip) „Dobrega pastirja“ — kako važno znamenje! (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Strašna kazen za nedeljsko skrunjenje. V neki fari na Slovenskem je živel mlad lovec, ki je imel to nesrečno navado, da je ravno v nedelje in praznike rad pohajal po gošah ter prežal na divjačino med tem ko so se v cerkvi opravljale najsvetejše reči. Ako so ga gredočega domu prašali, kje je bil pri službi Božji, odgovoril jim je kazaje v hribe, da njegova služba Božja je „ondi le gori“.

Letošnjega leta se nameri, da je bil skupni lov, pri katerem je tudi on bil pričujoč. Po dokončanem lovu gre z nekim gospodom proti domu. Gospod koraka naprej z nabito puško ob rami, naš lovec pa za njim. Kar gospodu spodersne, pade — puška se sproži — lovec v noge zadet se zgrudi na tla. Prenesen v bolnišnico — je umrl po prestatih grozovitih bolečinah.

Naj bi si to dobro zapomnili gorolazci, lovci, pa tudi rokodelci in vsi, ki skrunijo dneve Gospodove! Naj

bi pomislili, da s takim oskrunjevanjem si ranijo in zbadajo lastno dušo, da krajcarji, ki jih tako služijo, so ukleti in nimajo obstanka in blagoslova, temuč še pravično pridobljene goldinarje požirajo in vso srečo od hiše preganjajo. Najbolj pa Boga dražijo in silijo, da jih prej ali poznej udari, kakor je udaril tega lovca.

Na Dunaju, 28. listopada. (*Razne dogodbe.* [Konec.]) Vidi se pa pri Dunajčanih nekaj, kar se, škoda da, pri Kranjcih pogreša; to je, lepo zadržanje v cerkvi. Res se večkrat sliši, da so dunajske cerkve prazne; to je res po enéh, pa ne po vseh; v veliko cerkvah se vidi ob nedeljah in praznikih vse polno, še posebno pri pridigah, tako zvesto poslušajo, da med Kranjci ni lahko take pazljivosti najti. Imajo tudi splošno navado, ko pride kdo v cerkev, prec poklekne, nekaj trenutkov priklonjene moli, potem vstane in gre na namenjeni kraj. Ni viditi nikakoršnega slabega obnašanja. Ako bi kdo kaj zašepetal, ga bodo precej okoli stoječi pogledali, in s tem opomnili, naj bo tiho. Naj vam povém, kar sem pretečeno poletje sam videl v neki samostanski cerkvi tukaj na Dunaju. Bilo je pred mašo ravno med blagoslovom, prideta dva malopridneža v cerkev in ostaneta pod korom. Eden začne s paličico na tla terkat; nekteri se nazaj ozrejo in mu pomigajo, naj bo miren; on se pa ne zmeni za opominovanje, terka svoj pot naprej. Dva ravno pri meni sedeča gospoda vstaneta, še nekaj drugih pristopi, ter primejo nespodobneža, ga iz cerkve potegnejo in zunaj mestnemu stražniku izročé, da ga je precej v zapor gual. Ko so možaki nazaj prišli, vidijo, da drugi tudi ni nič prida; še tega primejo in iz cerkve veržejo. Prav spodbudno je bilo viditi, da so ti možaki tako živo vero pokazali, in kdor je vidil ta dva nespodobneža, se mu je sveta jeza na obrazu brala. To pa ni zbudilo splošnega nemira in nobenega šepetanja; v sredi cerkve niso ljudje vedili, kaj da je zadej. Ko bi se pa kje na Kranjskem kaj tacega zgodilo, bi se ljudje morebiti zneirili, in po vsi cerkvi bi nastalo šepetanje: „kaj je? kaj je?“ Videl sem že kako malenkost, pa vsi navzoči so svojo radovednost pokazali.

V drugi cerkvi sem pa videl to le: V nekem stolu pri kraju je sedela stara revna ženica; mislila je svoj prostor kaki gospej prepustiti, da bi njej za to kaj darovala; pa ni ji šlo po sreči; že pridiga se je začela, ona pa še ni sedeža prodala; zato se začne okoli ozirati, da bi vendar koga privabila. To oziranje je okoli stoječe in sedeče razdražilo; neka gospa se bližej pomakne, ter jo je po obrazu udarila. Osrमतena ženica se ni več ozirala. Ako bi kje cerkveni služabniki vidili koga dremati, precej gre eden budit ga in posvarit.

Ako bi pa na Kranjskem kdo hotel tiste, ki se v cerkvi nespodobno obnašajo, v zapor goniti, bi morebiti na nekterih krajih ne bilo zadosti jéč; ni mi treba pripovedovati, sami veste, kar sem tudi jaz večkrat vidil, kakošno je sem ter tje pod kori in po drugih cerkvenih kotih! Večkrat se nesramni pobi tako obnašajo, da bi se še v pošteni hiši ne smelo tako. Eni pa zunaj ostajajo, akoravno je v cerkvi zadosti prostora. Naj bi vendar pomislili tisti mladi, tako nesrečni ljudje, da slabo obnašanje v cerkvi kaže človeka strašno neotesanega in surovega; nasproti pa lepo obnašanje razodeva omikane in izobraženega človeka. Pri keršanskih Dunajčanih bi lahko vidili lepo obnašanje, s čimur bi bili sami osramoteni. Najbolj bi pa želel, da bi vidili lepo obnašanje našega presvitlega cesarja, n. pr. tudi pri procesiji o sv. Rešnjem Telesu. Vidil sem jih ravno za sv. R. Telesom iti; na krajih, kjer se sv. evangelij poje, so šli na pripravljeni prostor, so precej poklekneli in s sklenjenimi rokami molili. V serce me je presunilo; mislil sem si: Naj bi jih zdaj le vidili tisti Kranjci, ki

se sramujejo v cerkvi ali nočejo poklekniti; Njih Veličanstvo pa se ne sramuje na sredi ulice, v pričo tisočev zbranega ljudstva, pred Najsvetejšega poklekniti.

Naj še eno spregovorim. To pa udom bratovšine N. lj. Gospé presv. Serca in drugim pobožnim dušam, da bi se v svojih bratovskih molitvah večkrat spominjali in molili za tiste, ki imajo navado se v cerkvi nespo- došno obnašati, da bi se poboljšali in ne bi s to pre- greho blagoslova Božjega odganjali, temuž z lepim in pobožnim zadržanjem si srečo in blagoslov Božji na- klanjali za časno in večno življenje.

Iz Bosne. Prednica redovnic presv. Kervi piše iz Nazareta pri Banjaluki: Ravno včeraj smo dobili v skerb in izrejo petnajsetno deklico, ki je bila vse svoje dni v turških rokah. V tako žalostnem dušnem in telesnem stanu je prišla k nam, da se z besedami ne dá popisati. Takih ubogih stvaric imamo celó lepo število. Tukaj v bosniški dušni žetvi Kristusova presv. Kri praznuje dosti zmag in jih bo praznovala. Ko bi nas le več delavk bilo, ali nam vsaj ne primanjkovalo časnih pripomočkov, brez katerih ne moremo tako delati, kakor zahteva od nas svojih hčér in nevest Kristusova presv. Kri in njena čast. — Kdo izmed nas ni s svojimi grehi kriv nedolžno prelite Jezusove presv. Kervi? Glejte posebno lepe pri- ložnosti, presv. Kervi vsaj nekoliko poverniti in popra- viti storjeno ji nečast — z milošinjo, ki po besedah sv. pisma „grehe očišuje in stori, da najdemo milost v Go- spodovih očéh“.

Na barki „Servia“, z Liverpool-a, Angleško na Ir- skem, 26. listopada 1881. Zastran dijaka Sl. ⁱⁿ ^{vn} morala omeniti, da v Lovanji (Löwen) ne jemljejo družih (v misijonsko semenišče) razun tistih, ki so že bogoslovci; toraj ne bi tudi tistih iz manjših šol sprejeli. Mgr. De Neve, ki ima tam ameriški „pensionat“, bi tudi enega slovenskega — pridnega in talentiranega dijaka, teologa, na svoj račun rad tje sprejel, da bi ga potlej v misijon poslal med Poljce ali Slovence sploh v Ameriko; toraj več o tej reči pozneje. — Dijak Ferd. Mader (jurist) iz Novega mesta pa je v Liverpool dospél in je sedaj na barki proti Ameriki. Švajger je tudi tukaj. Mojega slu- žabnika pa še ni iz Prusije. . .

Mislím, da dobim v kratkem tudi enega duhovna, kakor mi je sporočil rektor v Belgiji.

Hvala, pozdrav vsim mojim kranjskim dobrotnikom in prijateljem . . ., priporočujem se vsim skupaj v mo- litev. . .

Janez Vertin,
škof Marquettski.

Pripis. Pisano v velikem viharji. (To se pozná tudi na pismu, s črnilom poznamnjanem. Vr.)

Če je koristno romane čitati.

Zloglasni Rusó (Jean Jeaque Rousseau) je sam po- vedal, da je bral vse romane (izmišljene in večí del spotikljive povedke), ki jih je bilo dobiti v njegovem kraju. Pa kaj je imel od tega? Zmešal si je domišljijo, domišljeval si pošasti, s kterimi se mu je bilo vojsko- vati, kterih pa nikjer ni bilo; bil je plah in le takrat vesél, če se je po dnevi po vertih in gojzdih potikal, zvečer pa s svojim pesom in z mačko sam večerjal. Bil je natolcljiv, sovražljiv do posameznih ljudi in zgodaj v ostudne pregrehe zapleten. Mater je bil zgodaj zgubil, oče se zanj ni menil. Postal je bil pozneje iz kalvinarja katoličan, pa kaj mu je to pomagalo, ker je zraven tega nečisto živel? Ni čudo, da se je zopet povernil v kal- vinarstvo. Tedaj omahljivec. Modroval je v svojih spisih, pa modrovanje je bilo zastavljeno na lažnjivo podlago,

na napčne načela; toraj vse modrovanje zmešana štrena, zbrozga čudnih misel in laží. Zato je bil tudi preganjan zarad brezbožnih spisov. Kako grozno je, kar se bere v njegovem življenji, da pozneje oženjen je petero svojih lastnih otročičev tako od sebe bacnil, da jih je poslal v najdenišnico, akoravno je poprej sam pisal o takratni pomanikljivi izreji.

Koliko resno svarilo je to žalostno življenje za mlade ljudi, da naj ne beró vešastih romanov in družih spotikljivih bukev! Prav lepo piše prijatelj mladine v tem oziru, ko pravi:

„Ne smete brati nobenih nekoristnih, malopridnih in škodljivih bukev; kajti strup so za vas, in prekučnejo vas v naj večí nesrečo!“

Razgled po svetu.

Rimsko. Previdniši laški liberalci vedno bolj spo- znavajo, da v Rimu jim ni obstati, da treba bode „jo ven pobrati“. Toraj ugibajo in svetujejo, kako bi se to dalo z lepo obravnati. Eden posebno odličnih plemenit- nikov, kakor „Unità“ pripoveduje, je naredil obširno osnovo o tej reči. Med drugim pravi, da veliko milijo- nov katoličanov po vsem svetu ne bode nikoli zadovolj- nih in vmirjenih, dokler ne vidijo, da njihova glava, njih učitelj, pastir in naj višji škof, vodnik njih vesti, da papež na nikogar ni navezan v svojem djanji. Kakor republika San-Marino s svojo oblastjo in neodvisnostjo ni na poti italijanski edinosti, tako bi ne bilo nasproti, ako se odloči Rim in nekaj okolice. Glavno mesto, meni dalje, bodi Florenca ali Torin, ker je bolj v sredini; papež mora biti nadgospostven (suvrên), ker ne more biti samostojin in svoboden v svojem djanji, ako je pod oblastjo družega vladarja. Morali bi dalje, pravi pleme- nitnik, papeža prositi za zamero zarad vsega, kar se je godilo, in kralj naj bi se s svojo kraljevo besedo pri- véril za-se in za naslednike, da bo mož-beseda. Priznati bi se morala pravica papeževa do uzetih zémelj. Papeža bi morali prositi, naj dovoili, da bode svoboden, naj viši gospodovavec na Rimom in čez nekaj okolice, n. pr. 50 kilometrov, za vse drugo posestvo pa naj bi ko pape- ževega namestnika imenoval laškega kralja, in ta bi tú vladal kakor nad Italijo (?!). Papežu naj bi se plačalo nekoliko milijonov na leto. Naj bi se naredil s papežem „konkordat“, modus vivendi. Po taki pogodbi bi bili Italijani prvi narod na zemlji, ker imeli bi sočutje 200 milijonov katoličanov po vsem svetu.

Ta Italijan meni, da tudi laški kralj bi take pred- loge prav rad sprejél; vidi pa že naprej, da iz tega nič ne bo, ker so na kermilu framasoni in brezbožniki, kajti so ti Rim le zato hotli imeti, da bi zaterli katoliško vero, ktera obsoja njih brezbožnost in bogotajske „sekte“.

Da bi tudi papež ne mogel nepogojno sprejeti tacih ponudb, je enako očitno, ker on mora zahtevati dover- šeno pravico, povernitev vsega, kar je Cerkvi uzetega.

Dogovori sv. Stola z Rusijo in Nemčijo, kakor se piše, so zadnji čas dobro napredovali. Za rusko stran so temu porok odlikovanja znamenitih oseb v Vatikanu. Dobili so n. pr.: Msgr. Ricci veliki red sv. Ane; msgr. Macchi vel. red Stanislavov; msgr. Cataldi, Ciccolini, de Rossi postali so komanderi reda sv. Ane, in še nekaj družih. Vse rede je iz Petrograda dobil in razdelil ruski poslanec v Vatikanu gosp. Butenčv. — Za Nemško pa kaže na to mudenje kardinala Hohenlohe-a v Berlinu, kteri čaka Šlözerja in se z njim podá v Rim. Šlözer namreč je imenovan vradni zastopnik berlinske vlade v Vatikanu.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

12. grudna. S. Kolumb šk. — 13. S. Lucija. — 14. (Kvat. post.) S. Špiridijon šk. — 15. S. Kristina dev. — 16. (Kvat. post.) S. Evzebij šk. — 17. (Kvat. post.) S. Lazar. — 18. Četerta adventna nedelja. S. Gracijan šk.

Zahvale:

Št. 109. Oseba, ki se je priporočala v „Zg. Danici“ v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca, je zdaj popolnoma zdrava, za kar bodi večna hvala Jezusu in Mariji!

Iz Štajarskega.

T. S. P.

V molitev priporočeni:

Hudo božjasten deček za pomoček. — Neka zadeva, da bi se v dobro obrnila. — Hudoben pób, da bi se poboljšal in prejel ss. zakramente. — Žena živo priporoča v bratovsko molitev svojega moža, ki je mnogim pregreham vdan, da bi se omečil in na prošnjo N. lj. G. presv. Serca se spreobrnil. — Občinsk predstojnik priporoča v bratovsko molitev svojo občino, da bi se povernil ljubi mir in sloga, ter da bi vladala med njimi keršanska ljubezen. — Nekdo v treh hudih zadevah, priporočen N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefu, od koder s terdnim zaupanjem pomoči pričakuje.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

12. grudna. Zunanja spodobnost obsega tri reči: obleko, obnašo, besedo. Obleka bodi po stanu — brez cifranja; obnaša prijazna — brez nečimernosti; beseda priljudna — brez derznosti.

13. Ni ga stanú brez pritežnosti in britkosti; skor vsak bi rad svoj stan premenil, razun samih tistih, kateri se popolnoma v voljo Božjo vdajo.

14. Bog ljubi priproste duše in veliko stori po njih všečnosti; ne pa tako pri tako imenovanih imenitnih in odveč modrih.

15. Pregrehe, ktera je čistosti nasproti, se je ložej obvarovati, kakor pa se je ozdraviti.

16. Vse svoje žive dni boš vedno imel dosti opravljati. Ohrani mir, bodi vedno pripravljen pred Bogom se poniževati.

17. Veliki dobiček duše ni v tem, veliko na Boga misliti, ampak veliko Ga ljubiti.

18. Nikoli se ne pritožuj pri slabotnih osebah čez krivico, ktero ti ljudje delajo in čez bridkost, ki ti jo napravljajo. Velikrat pripovedovanje tebi nič ne koristi, in slabotnim škoduje poslušanje. (Vse po sv. Fr. Sal.)

Listek za raznoterosti.

Kritika P. Angelikovih „Tantum-Ergov“. Zvedili smo pri Blaznikovih te dni, da omenjene in vse druge P. Angelikove kompozicije se prav obilno prodajajo. — To je naj boljši kritika P. Angelikovih děl, pa tudi veselje za tiste, katerim so prihodki namenjeni.

„Pogled na uni svet“, od dr. Konrad Martina, škofa Paderbornskega, poslovenil P. Hrisogon Majar. — Ta močno podučna knjizica, ki jo je „katoliška družba“ na svitlo dala za svoje ude, je na prodaj tudi v „katoliški bukvarni“ po 40 kr. Že ime Konrad Martin je porok

za njeno veljavo; za branje o zimskih večerih je posebno pripravna.

„Leben und Leiden Jesu Christi und seiner heiligen Mutter Maria nach Anna Kath. Emmerich“. Tega izverstnega dela sta 11. in 12. sošitek ravnokar prišla na svitlo in dobivata se v „katoliški bukvarni“.

Tatinski otroci. V Torinu sta oče in mati V. sodnji naznanila, da sta jima lastna sina Natalin in Baptista ukradla zlato žepno uro z verižico. Eden otročjih tatov ima 10, drugi 12 lét. Potepina sta porabila priliko, ko so starši bili v kazališu, da sta storila tatvino in potem pobegnili iz očetovske hiše. Ako bi ti starši imeli skerb in pametno nadzorstvo nad svojima otrokoma, ne pa zapustili samih zarad kazališa, bi jim ne bilo treba ovajati ju za tatova pri sodnji. Sploh se ni dobre izreje nadjati od staršev, katerim so komedije in kazališa več kot cerkev.

Žganju slovo in vojsko! Na Ruskem hočejo po vsaki ceni žganjsko pitje vtisniti. Zadevni odbor svetuje, da za 1000 prebivavcev bodi ena sama žganjarija zadosti. Dozdaj pride ena na 200 ljudi.

Biser silno velik so našli, v večerni Avstraliji. Pravijo, da je vreden 50.000 lir. Šli so z njim na Angleško.

V Kini je po naj novejših poštevah 1,100.000 katoličanov, kateri imajo 41 škofov, 664 evropejskih in 560 zunanjih mašnikov, pa 30 kolegij in 34 samostanov. Med svetniki, ki se naj bolj na pomoč kličejo, je sv. Janez Nepomuk, ki je varh kineških katoliških ribičev in mornarjev.

Dobrotni darovi.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjaki Bistrici): Č. g. Al. Jerše 2 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Šmartna pri Kr. po č. g. župniku J. Kraševicu 16 gl. 35 kr. — Po č. g. Joz. Erkerji nejm. 2 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Iz Šmartna pri Kr. po č. g. župn. J. Kraševicu 10 gl. — Č. g. vik. M. Barbo 1 gl. — Č. g. Ant. Stenovc 1 gl. — Č. g. župn. Bl. Petrič 1 gl. — J. Z. 2 gl.

Za sv. Očeta: Od sv. Križa po č. g. A. Stenovcu 2 gl. — Z Vipavske Planine 4 gl. — Poljanka 3 gl. s prošnjo sv. blagoslova za zadnjo uro.

Za Bosno: Z Vipavske Planine 3 gl.

Za redovnice presv. Kervi v Bosni: Golmajer brat in sestra 1 gl.

Za afrikanski misijon: Po frančišk. samostanu 2 gl. — Z Vipavske Planine 1 gl. — Iz Novega mesta po č. g. vik. Barku 4 gl.

Za ameriški misijon: Po frančišk. samostanu: M. Modic 1 gl.; M. Pirnat 1 gl.; neim. 4 gl. — Z Vipavske Planine 1 gl.

Za naj potrebniši misijone: Z Vipavske Planine 11 gl. — Č. g. župn. Bl. Petrič 1 gl.

Za sv. leto po papeževem namenu: Iz Šmartna pri Kr. po č. g. župniku J. Kraševicu 43 gl. 20 kr.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. V—h v Nov. c.: Oddano g. stolnem sakrist. J. Porentu, ki ima zdaj te reči v roki. Da ste nam zdravi. — G. A. M.: Zastran napisa naročeno pri odpravn — P. H. v C.: Vse prav in dobro, tudi o sv. Lovr. Br., ako je dosti nov., kar še ni bilo omenj. Zastr. izrazov, podob itd. debilit. hum. respicienda. Pozdravljeni. — J. K. v Gor.: Naročnino oddali založništvu.